

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000694508

Datum
6 januari 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met
CIO BZK

Bijlage(n)
2

Aan
Van

M BZK
DGOBDR

nota

Bestuurlijke reactie advies AcICT project Abacus

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft het project Abacus aangemeld bij het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) waarna het is uitgekozen voor toetsing. Op 8 december jl. heeft AcICT het definitieve advies inzake het project Abacus aan u toegestuurd. Het advies is openbaar en raadpleegbaar op de website van het AcICT. Het project Abacus wordt uitgevoerd door de Kiesraad en wordt ontwikkeld om op termijn de huidige uitslagprogrammatuur, die wordt gebruikt voor de berekening van de uitslag en zetelverdeling van de verkiezingen, te vervangen. Met deze brief informeert u de Kamer over de uitkomsten van de toets en geeft u aan hoe opvolging wordt gegeven aan de adviezen van het AcICT.

Op grond van de Wet Adviescollege ICT-toetsing dient (de reactie op) dit advies aan beide Kamers te worden verzonden. Er is gestreefd naar verzending van het advies aan beide Kamers binnen vier weken na ontvangst. Vanwege het kerstreces is dit niet mogelijk gebleken.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de inhoud van de brief en deze ondertekenen.

Kern

- De belangrijkste conclusie uit het onderzoek van AcICT is dat na een goede start het project nu meer sturing vereist om de digitale ondersteuning van de uitslagvaststelling en zetelverdeling voor alle verkiezingstypen zeker te stellen. Het AcICT stelt deze conclusie vast op basis van drie bevindingen:
 1. De aanpak van Abacus sluit goed aan bij de vervangingsredenen van de Kiesraad.
 2. Het is niet inzichtelijk wanneer het project Abacus goed genoeg is.
 3. De inzicht in de planning en voortgang van het project is onvoldoende.
- Het AcICT heeft drie adviezen geformuleerd voor het vervolg van het project:
 1. Specificeer wanneer Abacus goed genoeg is.
 2. Maak de opgeleverde kwaliteit inzichtelijk met een meer gestructureerde testaanpak.
 3. Kwantificeer en prioriteer het resterende werk.

- De Kiesraad gaat de adviezen opvolgen. In de Kamerbrief wordt op hoofdlijnen beschreven hoe de Kiesraad dit gaat doen. De Kiesraad heeft ook een separate reactie opgesteld. Deze is toegevoegd als bijlage aan de brief.

Onze referentie
2025-0000694508

Datum
6 januari 2026

Toelichting

Het AcICT is een onafhankelijk adviescollege dat het kabinet en parlement adviseert over onder andere de beheersing, slagingskansen en risico's van grote ICT-projecten.

Krachtenveld

De Kiesraad is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) en functioneert als onafhankelijke verkiezingsautoriteit. Op 1 augustus 2025 is de Wet programmatuur verkiezingsuitslagen in werking getreden. Op grond van deze wet is de Kiesraad verantwoordelijk voor de beschikbaarstelling, instandhouding, betrouwbare werking en beveiliging van de uitslagprogrammatuur. Ook specificeert deze wet de wettelijke eisen waaraan uitslagprogrammatuur die wordt gebruikt bij verkiezingen moet voldoen. Voor ingebruikname van uitslagprogrammatuur wordt voorafgaand aan elke verkiezing door een steeds roulerende externe partij getoetst of de programmatuur aan de wettelijke vereisten voldoet. De ontwikkeling van de nieuwe uitslagprogrammatuur is transparant en volledig te volgen via de website Github. Feedback en externe kwaliteitscontroles worden actief ingezet bij de ontwikkeling van Abacus, zoals ook opgemerkt door het AcICT. In de uitzonderlijke situatie dat de Kiesraad de adviezen van het AcICT niet naar behoren zou opvolgen, kan in het uiterste geval artikel 23 van de Kaderwet ZBO's worden aangewend op grond waarvan de MBZK noodzakelijke voorzieningen kan treffen bij ernstige taakverwaarlozing. Er zijn *geen* signalen die veronderstellen dat hier sprake van is.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	AcICT inzake aanbieding definitief advies project Abacus	Versturen TK en EK
2	Bestuurlijke reactie Kiesraad	Versturen TK en EK